

ОНЛАЙН-СЕМІНАР

11 березня 11:00 – 12:00

ВИМОГИ ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА ПРИ ЗБЕРІГАННІ ПАЛЬНОГО

ІВАН ПАЛАМАРЧУК, екологічний аудитор

заслужений природоохоронець України, автор журналу «Агро**ПРО**»

ЗАКОНОДАВЧА БАЗА

- ЗУ "Про оцінку впливу на довкілля" від 23.05.2017 №2059, **введений в дію 18.12.2017.**
- ЗУ «Про екологічну експертизу» **введений в дію 16.03.1995 та втратив чинність 18.12.2017.**
- Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1026 "Про затвердження Порядку передачі документації для надання висновку з оцінки впливу на довкілля та фінансування оцінки впливу на довкілля та Порядку ведення Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля".
- Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 989 "Про затвердження Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля".

ЗАКОНОДАВЧА БАЗА

- Постанова КМУ від 13 грудня 2017 р. № 1010 "Про затвердження критеріїв визначення планованої діяльності, яка не підлягає оцінці впливу на довкілля, та критеріїв визначення розширень і змін діяльності та об'єктів, які не підлягають оцінці впливу на довкілля».
- Наказ Мінприроди " Про затвердження примірної форми договору" від 02.08.2018 № 286.
- Наказ Міндовкілля «Про затвердження розміру плати за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля» від 03.09.2020 № 117

Стаття 1. ВИЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

- **Планована господарська діяльність** - будівництво, реконструкція, технічне переоснащення, розширення, перепрофілювання, ліквідація (демонтаж) об'єктів та інше втручання в природне середовище.

Вплив на довкілля – будь-які можливі наслідки від планованої діяльності, а саме: наслідки, що стосуються життєдіяльності людини, флори, фауни, біорізноманіття, ґрунту, повітря, води, природних заповідних територій, історичних пам'яток, природних ландшафтів, об'єктів культурної спадщини та соціально - економічних умов, що склалися в результаті змін в природньому середовищі.

Стаття 17. ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ

- Перехідні положення Закону:
  - пп.1. Дія цього Закону не поширюється на суб'єктів господарювання, які отримали рішення про початок діяльності до набрання чинності цим Законом, крім випадків, передбачених пунктом 22 частини другої та пунктом 14 частини третьої статті 3 цього Закону. Тобто оцінки впливу на довкілля здійснювати не потрібно.
  - пп.2. У випадку, якщо суб'єктом господарювання отримано висновок державної екологічної експертизи до введення в дію закону, то такий висновок зберігає чинність та має статус висновку з оцінки впливу на довкілля.

Стаття 2. ЗМІСТ І СУБ'ЄКТИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- Проходження процедури оцінки впливу на довкілля складається з таких етапів:
- визначення необхідності проведення ОВД;
- направлення повідомлення про планову діяльність;
- підготовка звіту з ОВД (відповідно до ст. 5,6,14 цього Закону);
- громадське обговорення звіту з ОВД (відповідно до ст. 7,8,14 цього Закону);
- отримання висновку з оцінки впливу на довкілля (відповідно до ст. 9 п. 3 цього Закону)
- отримання рішення про провадження планованої діяльності з урахуванням висновку з оцінки впливу на довкілля;
- післяпроектний моніторинг.

Стаття 3. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- **Визначення необхідності проведення ОВД**

Якщо суб'єкт господарювання вирішив займатися певною господарською діяльністю і ще не отримав на це відповідних документів, йому варто переглянути ст. 3 Закону України «Про оцінку впливу на довкілля» та визначити чи така діяльність потребує процедури ОВД.

Види діяльності, що потребують ОВД, поділено на дві категорії: «першу» та «другу».

Стаття 3. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- Для зручності надаю [перелік видів діяльності характерних для сільгоспприємств, що потребують ОВД.](#)

[Приклади:](#)

2. Перша категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля і підлягають оцінці впливу на довкілля, включає:

19) потужності для інтенсивного вирощування птиці (60 тисяч місць і більше), у тому числі бройлерів (85 тисяч місць і більше), свиней (3 тисячі місць для свиней понад 30 кілограмів або 900 місць для свиноматок).

Стаття 3. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- 3. Друга категорія видів планованої діяльності та об'єктів, які можуть мати значний вплив на довкілля та підлягають оцінці впливу на довкілля, включає:

2) сільське господарство, лісівництво та водне господарство:

- сільськогосподарське та лісогосподарське освоєння, рекультивація та меліорація земель (управління водними ресурсами для ведення сільського господарства, у тому числі із зрошуванням і меліорацією) на територіях площею 20 гектарів і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах на площі 5 гектарів і більше, будівництво меліоративних систем та окремих об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем;

Стаття 3. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- зміна цільового призначення земель сільськогосподарського призначення (якщо нове призначення відноситься хоча б до одного виду діяльності, зазначеного у частинах другій та третій цієї статті) та зміна цільового призначення особливо цінних земель;
- потужності для вирощування: птиці (40 тисяч місць і більше); свиней (1 тисяча місць і більше, для свиноматок - 500 місць і більше); великої та дрібної рогатої худоби (1 тисяча місць і більше); кролів та інших хутрових тварин (2 тисячі голів і більше);
- установки для промислової утилізації, видалення туш тварин та/або відходів тваринництва;
- інтенсивна аквакультура з продуктивністю 10 тонн на рік і більше або на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду чи в їх охоронних зонах;

Стаття 3. СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- **4) енергетичну промисловість:**

поверхневе та підземне зберігання викопного палива чи продуктів їх переробки на площі 500 квадратних метрів і більше або об'ємом (для рідких або газоподібних) 15 кубічних метрів і більше.

Стаття 5. Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, визначення обсягу досліджень та рівня деталізації інформації

- **Направлення повідомлення про планову діяльність**

Після з'ясування суб'єктом господарської діяльності необхідності проведення процедури ОВД, він має направити до територіального/центрального органу повідомлення про плановану діяльність, в якому будуть вказані характеристики планованої діяльності, соціально-економічний вплив, сферу, джерела та види можливого впливу на довкілля, належність до категорії, рівня деталізації інформації та ін.

Стаття 6. ЗВІТ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- **Підготовка звіту з ОВД**

Звіт з ОВД - документ в якому визначається характер, інтенсивність, ступінь небезпеки будь-якого впливу діяльності на стан довкілля і здоров'я населення.

Звіт з ОВД включає:

- технічні характеристики планової діяльності;
- висновки дослідження місця провадження з урахуванням містобудівної документації ;
- опис виправданих альтернатив;
- дослідження та опис поточного стану довкілля.

Пам'ятайте: ОВД здійснюється за кошти сільгосп підприємства. Вартість здійснення процедури ОВД на рівні області становить **120-140 тис.грн**, на рівні Мінекоенерго **400-600 тис.грн**.

Стаття 7. ГРОМАДСЬКЕ ОБГОВОРЕННЯ

- **Громадське обговорення**

Громадське обговорення звіту з ОВД здійснює уповноважений територіальний/центральний орган у формі громадських слухань та у формі отримання письмових зауважень і пропозицій. Таке обговорення триває від 25 до 35 робочих днів, час визначається залежно від категорії планованої діяльності та транскордонного впливу такої діяльності. Повідомлення про початок громадського обговорення має бути оприлюднено на офіційному веб-сайті уповноваженого територіального/центрального органу.

Пам'ятайте!!! Громадськість не може заблокувати прийняття рішення про провадження планованої діяльності.

РОЗМІР ПЛАТИ*

за проведення громадського обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля

Вид обговорення	Категорія планованої діяльності	
	перша категорія**	друга категорія
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності не виходить за межі області (Автономної Республіки Крим)	21167,73 11731,68****	15875,80 8798,37****
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля планованої діяльності, якщо вплив такої діяльності поширюється на дві і більше областей, але менше ніж на третину областей України	36034,28 17162,18****	27025,71 12871,64****
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки впливу на довкілля, якщо вплив такої діяльності поширюється більше ніж на третину областей України	114731,58 39243,18****	86048,69 29432,39****
Громадське обговорення в процесі здійснення оцінки трансграничного впливу на довкілля (для однієї країни)***	126730,44 55832,92****	95047,83 41874,69****

Стаття 9. **ВИСНОВОК З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ**

- **Висновок ОВД**

Уповноважений територіальний/центральний орган видає висновок ОВД в якому визначає **допустимість чи обґрунтовує недопустимість** планованої діяльності, визначає умови її провадження. **Висновок є обов'язковим до виконання.**

Стаття 13. ПІСЛЯПРОЕКТНИЙ МОНІТОРИНГ

- 1. Якщо це передбачено висновком з оцінки впливу на довкілля, суб'єкт господарювання забезпечує здійснення післяпроектного моніторингу з метою виявлення будь-яких розбіжностей і відхилень у прогнозованих рівнях впливу та ефективності заходів із запобігання забрудненню довкілля та його зменшення.
- 2. Якщо під час провадження господарської діяльності, щодо якої здійснювалася оцінка впливу на довкілля, виявлено значний негативний вплив цієї діяльності на життя і здоров'я населення чи довкілля та якщо такий вплив не був оцінений під час здійснення оцінки впливу на довкілля та/або істотно змінює результати оцінки впливу цієї діяльності на довкілля, рішення про провадження такої планованої діяльності за рішенням суду підлягає скасуванню, **а діяльність - припиненню.**

Стаття 15. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- 1. Правопорушеннями у сфері оцінки впливу на довкілля є:
  - б) провадження планованої діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля, без здійснення такої оцінки та отримання рішення про провадження планованої діяльності;
  - в) недотримання під час провадження господарської діяльності, експлуатації об'єктів, інших втручань у природне середовище і ландшафти, у тому числі з видобуванням корисних копалин, використанням техногенних родовищ корисних копалин, **екологічних умов, визначених у висновку з оцінки впливу на довкілля**, рішення про провадження планованої діяльності та проектах будівництва, розширення, перепрофілювання, ліквідації (демонтажу) об'єктів, інших втручань у природне середовище і ландшафти, у тому числі з видобуванням корисних копалин, використанням техногенних родовищ корисних копалин, а також змін у цій діяльності або продовження строків її провадження.

Стаття 15. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- 2. Особи, винні в порушенні законодавства про оцінку впливу на довкілля, притягаються до дисциплінарної, адміністративної, цивільної чи кримінальної відповідальності.

Приклад: за здійснення діяльності без проведення ОВД посадова особа підлягає притягненню до адміністративної відповідальності за статтею 164 «Порушення порядку провадження господарської діяльності» КУпАП:

тягне за собою накладення штрафу від однієї тисячі (17 тис.грн) до двох тисяч (34 тис.грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з конфіскацією виготовленої продукції, знарядь виробництва, сировини і грошей, одержаних внаслідок вчинення цього адміністративного правопорушення, чи без такої.

Стаття 15. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

Приклад: КУпАП Стаття 91⁻⁵ «Порушення вимог законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля»

Недотримання під час провадження господарської діяльності, експлуатації об'єктів екологічних умов, передбачених у висновку з оцінки впливу на довкілля, рішеннях про провадження планованої діяльності та проектах будівництва, розширення, перепрофілювання, ліквідації (демонтажу) об'єктів а також змін у цій діяльності або продовження строків її провадження - до моменту забезпечення виконання таких екологічних умов -

тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб, громадян - суб'єктів підприємницької діяльності від двохсот (3,4 тис.грн) до п'ятисот (8,5 тис.грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

- **Стаття 236.** Порухення правил екологічної безпеки

Порушення порядку здійснення оцінки впливу на довкілля, правил екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в експлуатацію, експлуатації та ліквідації підприємств, споруд, пересувних засобів та інших об'єктів, якщо це спричинило загибель людей, екологічне забруднення значних територій або інші тяжкі наслідки, -

карається позбавленням волі на строк від п'яти до десяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років.

Стаття 16. ТИМЧАСОВА ЗАБОРОНА (ЗУПИНЕННЯ) ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ У РАЗІ ПОРУШЕННЯ НИМИ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОЦІНКУ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ

- 1. Діяльність суб'єктів господарювання незалежно від форми власності, що провадиться з порушенням законодавства про оцінку впливу на довкілля, може бути:
  - 1) тимчасово заборонена (зупинена) - до виконання встановлених у висновку з оцінки впливу на довкілля екологічних умов зупиняється експлуатація підприємства чи окремих його цехів (дільниць) і одиниць обладнання;
  - 2) припинена - повністю припиняється експлуатація підприємства чи окремих його цехів (дільниць) і одиниць обладнання.

4. Рішення про тимчасову заборону (зупинення) або припинення діяльності підприємств у разі порушення ними законодавства про оцінку впливу на довкілля приймається виключно судом за позовом ДЄІ або інших осіб права яких порушено.

2. ОХОРОНА АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ

ЗУ»Про охорону атмосферного повітря»

ст.11. Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами можуть здійснюватися після отримання дозволу.

Дозвіл на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами згідно із ЗУ «Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності» є документом дозвільного характеру. **Дозвіл видається безоплатно, обласними державними адміністраціями.**

До другої групи належать об'єкти, які взяті на державний облік і не мають виробництв або технологічного устаткування, на яких повинні впроваджуватися екологічно безпечні технології та методи керування. До третьої групи належать об'єкти, які не належать до першої і другої груп.

ЗУ «ПРО ОХОРОНУ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ»

Строк дії дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами:

1. виданого суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до першої групи, суб'єкту господарювання, об'єкт якого знаходиться на території зони відчуження, зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, - сім років,
2. об'єкт якого належить до другої групи, - десять років,
3. об'єкт якого належить до третьої групи, - необмежений.

ЗУ «ПРО ОХОРОНУ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ»

- **Стаття 33.** Відповідальність за порушення законодавства в галузі охорони атмосферного повітря. Особи, винні у:
  - перевищенні нормативів допустимих викидів забруднюючих речовин стаціонарних джерел в атмосферне повітря та нормативів гранично допустимого впливу фізичних та біологічних факторів стаціонарних джерел;
  - викидах забруднюючих речовин в атмосферне повітря без дозволу спеціально уповноважених на те органів виконавчої влади відповідно до закону;
  - перевищенні обсягів викидів забруднюючих речовин, встановлених у дозволах на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
  - недотриманні вимог, передбачених дозволом на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря;
- **Згідно ст.78 КУпАП** викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря без дозволу тягнуть за собою накладення штрафу на посадових осіб від п'яти (85грн) до восьми (136 грн) неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

ЗУ «ПРО ОХОРОНУ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ»

- **Стаття 34.** Відшкодування шкоди, завданої порушенням законодавства про охорону атмосферного повітря
- Шкода, завдана порушенням законодавства про охорону атмосферного повітря, підлягає відшкодуванню у порядку та розмірах, встановлених законом.

3. ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК ЗА ВИКИДИ ЗАБРУДНЮЮЧИХ РЕЧОВИН В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ ПРИ ЗБЕРІГАННІ ПАЛЬНОГО

- При зберіганні пального до повітря потрапляють забруднюючі речовини, тож ємності для зберігання пального та склади паливно-мастильних матеріалів є стаціонарними джерелами забруднення в розумінні Податкового кодексу України (далі – ПКУ). А тому відповідно до пп. 242.1.1 ПКУ виникає об'єкт оподаткування екологічним податком.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК ЗА ВИКИДИ В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ ПРИ ЗБЕРІГАННІ ПАЛЬНОГО.

Важливо!!! Відсутність Дозволу в умовах коли сільгосп підприємство зобов'язано його отримати не звільняє від сплати екоподатку.

- Якщо платник екоподатку не оформив Дозвіл, то він має самотійно визначати обсяги викидів. При цьому для перевірки правильності їх визначення органи ДПС можуть залучати працівників Державних екологічних інспекцій України ([п. 250.12 ПКУ](#)).

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПОДАТОК ЗА ВИКИДИ В АТМОСФЕРНЕ ПОВІТРЯ ПРИ ЗБЕРІГАННІ ПАЛЬНОГО.

В процесі наливання та зберігання:

- бензину у резервуарах через дихальні клапани здійснюються викиди парів бензину (нафтового, малосірчистого) або за екологічною класифікацією неметанові леткі органічні сполуки (НМЛОС). За класифікацією Податкового Кодексу ці забруднюючі речовини потрапляють в групу – вуглеводні. Ставка екоподатку за викиди в атмосферне повітря вуглеводнів становить 138, 57 грн за тону

- дизпалива:

сірководню -0,06% (стака екоподатку за викиди в атмосферне повітря сірководню становить 7879,65 грн за тонну).

вуглеводнів – 99,94%. Ставка екоподатку за викиди в атмосферне повітря вуглеводнів становить 138, 57 грн за тону.

4. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ

- ЗУ «Про охорону навколишнього природного середовища»
- Водний Кодекс України
- Закон України «Про відходи»
- Кодекс України «Про надра»
- Закон України «Про оцінку впливу на довкілля»
- ЗУ «Про охорону земель»
- Земельний Кодекс України
- [Закону України "Про основні засади державного нагляду \(контролю\) у сфері господарської діяльності"](#)
- ЗУ «Про пестициди та агрохімікати»
- ЗУ «Про страхування»
- ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність»

ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТРОЛЮ У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Законодавче регулювання здійснення державного нагляду (контролю):

- ЗУ «Про охорону атмосферного повітря»
- ЗУ "Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення".
- ЗУ «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності»
- ЗУ»Про перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності»
- ЗУ» Про об'єкти підвищеної небезпеки»
- ЗУ» Про благоустрій населених пунктів»
- ЗУ»Про ліцензування певних видів господарської діяльності»
- ЗУ»Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»

ПЛАНОВІ ТА ПОЗАПЛАНОВІ ЗАХОДИ

- **Статья 5.** Планові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю)
- 1. Планові заходи здійснюються відповідно до річних планів, що затверджуються органом державного нагляду (контролю) **не пізніше 1 грудня року, що передує плановому. Внесення змін до річних планів здійснення заходів державного нагляду (контролю) не допускається, крім випадків зміни найменування суб'єкта господарювання та виправлення технічних помилок.**
- Плановим періодом вважається рік, який обчислюється з 1 січня по 31 грудня планового року.
- Плани здійснення заходів державного нагляду (контролю) на наступний плановий період повинні містити дати початку кожного планового заходу державного нагляду (контролю) та строки їх здійснення.
- **Приклад: Комплексний плани Ви знайдете на Інспекційному порталі за посиланням: <https://inspections.gov.ua/complex-plan>.**

Мене як керівника сільгосп підприємства хвилює, коли та за яких підстав може відбутися перевірка тим чи іншим органом державного контролю?

- **Відповідь:** Перш за все, зауважу, що перевірки бувають плановими та позаплановими.
- Прогнозувати позапланові перевірки складно, оскільки здебільшого вони настають через настання певних неприємних обставин. Тому про них поговоримо лише поверхово.
- Планова перевірка за визначенням є заздалегідь запланованим візитом державного інспектора, що здійснюється згідно з річним планом перевірок.
- Річний план перевірок – це перелік суб'єктів господарювання, яких конкретна інспекція має намір перевірити наступного року (наступного за роком, в якому такий план складається).
- Слід зауважити, що кожна інспекція (а їх в Україні нараховується більше 30-ти) складає свій власний річний план перевірок. Тому Ваше сільгосп підприємство може фігурувати у планах одразу кількох інспекцій.
- Найважливішою у всій цій історії є обов'язковість оприлюднення відповідних річних планів, тож у Вас є можливість дуже легко з'ясувати, інспектори яких органів контролю планують завітати до Вас з плановими перевітками.

ДЕ МОЖНА ЗНАЙТИ РІЧНІ ПЛАНИ ПЕРЕВІРОК?

- Приклад: На Інспекційному порталі (<https://inspections.gov.ua/>) – див. розділ «Плани органів ДНК (ДНК - державного нагляду (контролю))» - «Річні плани».

У річному плані зазначені кілька адрес сільгосппідприємства – що це означає?

- Таким чином позначаються ті об'єкти або відокремлені підрозділи (філії) сільгосппідприємства, куди інспектор прийде з перевіркою.
- Закон дозволяє проводити перевірку всіх відокремлених підрозділів одночасно (разом з головним офісом). Інспекція також може обрати для перевірки тільки деякі відокремлені підрозділи або об'єкти. Однак це не означає, що інспекція може перевірити кілька відокремлених підрозділів в 2021 році, а ще частину – в 2022 році. Тому важливо, яку саме адресу чи адреси зазначив орган контролю в річному плані – за цими адресами перевірка і відбудуватиметься.

Як з'ясувати, чи перевірятимуть моє сільгосппідприємство у 2021 році?

- Приклад: На головній сторінці Інспекційного порталу скористайтеся пошуком – виберіть 2021 рік та вкажіть найменування або код ЄДРПОУ свого суб'єкта господарювання.
- До речі, так само легко Ви можете дізнатися відповідну інформацію про будь-якого іншого суб'єкта господарювання.

Чому для різних підприємств встановлено різні строки проведення перевірок?

- **Приклад:** Це залежить від того, до якої категорії суб'єктів господарювання вони належать (важливо не плутати категорію суб'єкта господарювання з його ступенем ризику!).
- Є чотири категорії суб'єктів господарювання: великого, середнього, малого та мікропідприємництва. Розподіл за категоріями здійснюється за двома критеріями: кількість працівників та річний дохід (детальніше про це – у статті 55 Господарського кодексу України).
- Якщо підприємство належить до суб'єктів великого або середнього підприємництва, строк проведення перевірки не може бути довшим, ніж 10 робочих днів (але може бути коротшим!). Для суб'єктів мікро- та малого підприємництва цей строк не може перевищувати 5 робочих днів.

ВИТЯГ ЗІ СТ.55 ГКУ

Приклад:

- З. Суб'єкти господарювання залежно від кількості працюючих та доходів від будь-якої діяльності за рік можуть належати до суб'єктів малого підприємництва, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва.
- Суб'єктами мікропідприємництва є:
- фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;
- юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 10 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 2 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

ВИТЯГ ЗІ СТ.55 ГКУ

- Суб'єктами малого підприємництва є:
- фізичні особи, зареєстровані в установленому законом порядку як фізичні особи - підприємці, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України;
- юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) не перевищує 50 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності не перевищує суму, еквівалентну 10 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.
- Суб'єктами великого підприємництва є юридичні особи - суб'єкти господарювання будь-якої організаційно-правової форми та форми власності, у яких середня кількість працівників за звітний період (календарний рік) перевищує 250 осіб та річний дохід від будь-якої діяльності перевищує суму, еквівалентну 50 мільйонам євро, визначену за середньорічним курсом Національного банку України.

Де знайти комплексний план? Чи можна відмовитися від комплексної перевірки?

- Відповідь: Комплексний плани Ви знайдете на Інспекційному порталі за посиланням: <https://inspections.gov.ua/complex-plan>.
- Відповідь: Якщо Вас з тих чи інших причин не влаштовує формат комплексної перевірки, коли кілька органів одночасно перевіряють Ваше підприємство, Ви можете відмовитися від її проведення. Для цього Вам треба звернутися з письмовим зверненням до Державної регуляторної служби. У ньому Вам не потрібно пояснювати мотиви такої відмови.
- У такому разі Ваше підприємство буде виключене із комплексного плану перевірок на наступний рік. Звісно, це не означає, що планові перевірки не відбудуться. Просто органи прийдуть з перевітками в різний час - той, який був передбачений в їх річних планах до того, коли система автоматично підбрала час комплексної перевірки.
- Увага! Таке письмове звернення варто було подати до Державної регуляторної служби до 15 листопада 2020 року! Це дата, коли Державна регуляторна служба затверджує комплексний план перевірок. Теоретично його можна подати і пізніше, але якщо станеться вже після затвердження органами контролю своїх річних планів, фактично перевірка все одно відбудеться усіма інспекціями одночасно з датами у відповідних річних планах.

ПЛАНОВІ ТА ПОЗАПЛАНОВІ ЗАХОДИ

- **Стаття 6. Позапланові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю)**
- перевірка виконання суб'єктом господарювання приписів, розпоряджень або інших розпорядчих документів щодо усунення порушень вимог законодавства, виданих за результатами проведення попереднього заходу органом державного нагляду (контролю);
- звернення фізичної особи (фізичних осіб) про порушення, що спричинило шкоду її (їхнім) правам, законним інтересам, життю чи здоров'ю, навколишньому природному середовищу чи безпеці держави, з додаванням документів чи їх копій, що підтверджують такі порушення (за наявності). Позаплановий захід у такому разі здійснюється територіальним органом державного нагляду (контролю) за наявністю погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу.

КРИТЕРІЇ ЗА ЯКИМИ ОЦІНЮЄТЬСЯ СТУПІНЬ РИЗИКУ ВІД ПРОВАДЖЕННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- Критерії за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю), затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням органу державного нагляду (контролю).
- Постанова КМУ «Про затвердження критеріїв, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів Державною екологічною інспекцією» від 06 березня 2019 р. № 182 (надалі- Постанова №182).

ПОСТАНОВА КМУ №182

- 4. Віднесення суб'єкта господарювання до високого, середнього або незначного ступеня ризику здійснюється з урахуванням суми балів, нарахованих за всіма критеріями, визначеними у [додатку 2](#), за такою шкалою:
- від 41 до 100 балів - до високого ступеня ризику;
- від 21 до 40 балів - до середнього ступеня ризику;
- від 0 до 20 балів - до незначного ступеня ризику.

Як знайти обраховану кількість балів для вашого підприємства <https://www.dei.gov.ua/-діяльність-перелік> суб'єктів господарювання-код ЄДРПОУ.

7. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ПЕРЕВІРОК СІЛЬГОСППІДПРИЄМСТВ

- **Стаття 5.** Планові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю)
- Планові заходи державного нагляду (контролю) здійснюються органом державного нагляду (контролю) за діяльністю суб'єктів господарювання, яка віднесена:
  - до високого ступеня ризику - не частіше одного разу на два роки;
  - до середнього ступеня ризику - не частіше одного разу на три роки;
  - до незначного ступеня ризику - не частіше одного разу на п'ять років.

ПОСТАНОВА КМУ №182

Приклад:

- 1. Застосування пестицидів та агрохімікатів- 30 балів
- 2. Використання водних ресурсів понад виділені квоти-15 балів
- 3. Використання земель водного фонду не за призначенням- 27балів
- 4. Кількість порушень вимог законодавства протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду (п'ять або більше)-5
- 5. Кількість випадків недопущення інспекторів протягом останніх п'яти років, що передують плановому періоду (два або більше)-15

НА ЩО ВПЛИВАЄ СТУПІНЬ РИЗИКУ СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ?

Приклад: Одне і те ж саме підприємство може належати до різних ступенів ризику для різних інспекцій (сфер контролю). Наприклад, у 2020 році підприємство перевірятимуть Держпраці і Державна екологічна інспекція. Держпраці віднесла це підприємство до високого ступеня ризику, а Державна екологічна інспекція – до незначного. Це означає, що наступна планова перевірка Держпраці для цього підприємства відбудеться не раніше 2021 року, а для Державної екологічної інспекції – 2024 року. Знову ж таки, нагадаємо, що за наявності підстав протягом цього часу можуть відбутися позапланові перевірки підприємства як з боку Держпраці, так і Державної екологічної інспекції.

6. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ПИТАНЬ ЩО ПЕРЕВІРЯЮТЬСЯ

- **Статтям 5.** Планові заходи зі здійснення державного нагляду (контролю)
- Залежно від ступеня ризику орган державного нагляду (контролю) визначає перелік питань для здійснення планових заходів (далі - перелік питань), що затверджується наказом такого органу.
- Уніфіковані форми актів з переліком питань затверджуються органом державного нагляду (контролю) та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті протягом п'яти робочих днів з дня затвердження у порядку, визначеному законодавством.
- Виключно в межах переліку питань орган державного нагляду (контролю) залежно від цілей заходу та ступеня ризику визначає питання, щодо яких буде здійснюватися державний нагляд (контроль), та зазначає їх у направленні на перевірку.

6. ВИЗНАЧЕННЯ ПЕРЕЛІКУ ПИТАНЬ ЩО ПЕРЕВІРЯЮТЬСЯ

- Наказ Мінекоенерго «Про затвердження Уніфікованої форми акта, складеного за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) щодо дотримання суб'єктом господарювання вимог законодавства у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів» від 26.11.2019 № 450- набув чинності з 28.12.2019
- Приклад: якщо інспектор ДЕІ перевіряє сільгоспприємство з питань відходів, пестицидів та агрохімікатів, то він зобов'язаний перевіряти виконання вимог про поводження з відходами, пестицидами та агрохімікатами згідно додатка №4 Акта.

ЧОМУ ВАЖЛИВИЙ ПРЕДМЕТ ПЕРЕВІРКИ?

Відповідь:

- Це вказівка на сферу питань, які буде перевіряти інспектор під час перевірки. Від того, який предмет перевірки зазначений в річному плані, залежить, що інспектор може перевіряти, а що - ні. Конкретний перелік питань, що перевірятимуться, визначається для кожної сфери контролю у так званому чек-листі, складеному відповідно до затвердженої уніфікованої форми.
- Знаючи предмет перевірки, Ви можете заздалегідь знати, які саме вимоги законодавства перевірятиме інспектор. Для цього Вам потрібно знайти відповідну уніфіковану форму акта на сторінці інспекції. Для Вашої зручності всі уніфіковані форми актів зібрані на Інспекційному порталі за посиланням:
- https://inspections.gov.ua/document/index?documentType=act_inspection_document

ЩО ОЗНАЧАЄ СТРОК ЗДІЙСНЕННЯ ЗАХОДУ?

- **Приклад:** дата початку перевірки підприємства призначена на 6 квітня, і строк її проведення визначений тривалістю 5 робочих днів. Отже, лише протягом цього часу, з 6 квітня по 13 квітня 2020 року, інспектор має провести планову перевірку. Він може завершити перевірку раніше – наприклад, 8 квітня, однак не має права продовжити строк перевірки, скажімо, до 15 квітня.
- **Застереження!!!** Якщо з будь-яких підстав планова перевірка не проведена у передбачений планом період часу, інспектор не може проведи планову перевірку в інші дні відповідного року.

9. ПРОЦЕДУРА НЕ ДОПУСКУ ДЕРЖІНСПЕКТОРІВ ДО ПЕРЕВІРКИ

- не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю), якщо:
- державний нагляд (контроль) здійснюється з порушенням передбачених законом вимог щодо періодичності проведення таких заходів;
- посадова особа органу державного нагляду (контролю) не надала копії документів, передбачених цим Законом, або якщо надані документи не відповідають вимогам цього Закону;
- суб'єкт господарювання не одержав повідомлення про здійснення планового заходу державного нагляду (контролю) в порядку, передбаченому цим Законом;
- посадова особа органу державного нагляду (контролю) не внесла запис про здійснення заходу державного нагляду (контролю) до журналу реєстрації заходів державного нагляду (контролю) (за наявності такого журналу в суб'єкта господарювання);
- тривалість планового заходу державного нагляду (контролю) або сумарна тривалість таких заходів протягом року перевищує граничну тривалість, встановлену [частиною п'ятою](#) статті 5 цього Закону, або тривалість позапланового заходу державного нагляду (контролю) перевищує граничну тривалість, встановлену [частиною четвертою](#) статті 6 цього Закону;
- орган державного нагляду (контролю) здійснює повторний позаплановий захід державного нагляду (контролю) за тим самим фактом (фактами), що був (були) підставою для проведеного позапланового заходу державного нагляду (контролю)

9.ПРОЦЕДУРА НЕ ДОПУСКУ ДЕРЖІНСПЕКТОРІВ ДО ПЕРЕВІРКИ

- у передбачених законом випадках посадові особи не надали копію погодження центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у відповідній сфері державного нагляду (контролю), або відповідного державного колегіального органу на здійснення позапланового заходу державного нагляду (контролю).

12. КОНСУЛЬТАТИВНА ПІДТРИМКА СУБ'ЄКТА ГОСПОДАРЮВАННЯ ТА УЧАСТЬ В ПЕРЕВІРЦІ ТРЕТІХ ОСІБ (ЕКСПЕРТІВ) НА СТОРОНІ СІЛЬГОСППІДПРИЄМСТВА

- **Стаття 20.** Громадський захист прав суб'єктів господарювання
- 2. Суб'єкти господарювання можуть залучати третіх осіб з метою захисту своїх прав та законних інтересів у ході здійснення заходів державного нагляду (контролю).
- Треті особи мають право:
- бути присутніми під час здійснення заходів державного нагляду (контролю);
- знайомитися з документами та матеріалами, що стосуються здійснення державного нагляду (контролю);
- представляти інтереси суб'єктів господарювання перед органами державного нагляду (контролю) в порядку, встановленому законом;
- здійснювати інші дії в інтересах суб'єктів господарювання у встановленому законом порядку.

ЯКЩО З ФАКТАМИ ВИКЛАДЕНИМИ В АКТІ ПЕРЕВІРКИ НЕ ЗГІДНІ, ЩО ТОДІ РОБИТИ?

Приклад: Якщо суб'єкт господарювання не погоджується з актом, він підписує акт із зауваженнями. В такому випадку у двох примірниках акту потрібно внести запис: з фактами викладеними в Акті не згоден. Зауваження та заперечення будуть надані додатково. Число, рік/підпис посадової особи.

15.ПРАВОВИЙ СТАТУС ПРИПISУ СІЛЬГОСППІДПРИЄМСТВУ ЩОДО УСУНЕННЯ ВІЯВЛЕНИХ ПОРУШЕНЬ ВИМОГ ЗАКОНОДАВСТВА

- **Стаття 7.** Розпорядчі документи органів державного нагляду (контролю)
- 8. Припис - обов'язкова для виконання у визначені строки письмова вимога посадової особи органу державного нагляду (контролю) суб'єкту господарювання щодо усунення порушень вимог законодавства. Припис не передбачає застосування санкцій щодо суб'єкта господарювання. Припис видається та підписується посадовою особою органу державного нагляду (контролю), яка здійснювала перевірку.

17. ОСОБЛИВОСТІ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПОСАДОВИХ ОСІБ КОНТРОЛЮЮЧОГО ОРГАНУ ЗА НЕПРАВОМІРНІ ДІЇ

- **Стаття 9.** Відповідальність посадових осіб органу державного нагляду (контролю)
- Шкода, завдана фізичній чи юридичній особі незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю посадової або службової особи органу державного нагляду (контролю), відшкодовується за рахунок коштів відповідних бюджетів, передбачених для фінансування цього органу, незалежно від вини такої посадової або службової особи.
- Посадова або службова особа органу державного нагляду (контролю) несе відповідальність у порядку регресу в розмірі виплаченого з відповідного бюджету відшкодування у зв'язку з незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю такої посадової або службової особи.
- Посадова особа органу державного нагляду (контролю) несе відповідальність, встановлену законом, за невнесення або внесення недостовірних відомостей чи відомостей не в повному обсязі про здійснені заходи державного нагляду (контролю) до інтегрованої автоматизованої системи державного нагляду (контролю).

18. ПРОЦЕДУРА ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬГОСППІДПРИЄМСТВА

- **Стаття 7.** Розпорядчі документи органів державного нагляду (контролю)
- 7. На підставі акта, складеного за результатами здійснення заходу, в ході якого виявлено порушення вимог законодавства, орган державного нагляду (контролю) **за наявності підстав для повного або часткового зупинення виробництва (виготовлення), реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг звертається у порядку та строки, встановлені законом, з відповідним позовом до адміністративного суду.** У разі необхідності вжиття інших заходів реагування орган державного нагляду (контролю) протягом п'яти робочих днів з дня завершення здійснення заходу державного нагляду (контролю) складає припис, розпорядження, інший розпорядчий документ щодо усунення порушень, виявлених під час здійснення заходу.

ПОСИЛЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В НЕДАЛЕКОМУ МАЙБУТНЬОМУ ДО КІНЦЯ 2021 РОКУ

- невиконання законного припису щодо усунення порушень природоохоронного законодавства – у шістдесяти кратному розмірі мінімальної заробітної плати – **360 тис.грн**
- провадження господарської діяльності, яка підлягає оцінці впливу на довкілля без здійснення такої оцінки та отримання висновку з оцінки впливу на довкілля чи рішення про провадження такої діяльності – у шістдесяти кратному розмірі мінімальної заробітної плати – **360 тис.грн**

ПОСИЛЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В НЕДАЛЕКОМУ МАЙБУТНЬОМУ ДО КІНЦЯ 2021 РОКУ

- провадження господарської діяльності без документа дозвільного характеру у сфері охорони довкілля у випадках, коли необхідність одержання такого документу передбачена законодавством України, – у шістдесяти кратному розмірі мінімальної заробітної плати – **360 тис.грн**
- недотримання під час провадження господарської діяльності, екологічних умов, визначених у висновку з оцінки впливу на довкілля, рішенні про провадження планованої діяльності, проектній документації, умов та нормативів, визначених у інших документах дозвільного характеру у сфері охорони довкілля – у тридцяти кратному розмірі мінімальної заробітної плати – **180 тис.грн**

ПОСИЛЕННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ В НЕДАЛЕКОМУ МАЙБУТНЬОМУ ДО КІНЦЯ 2021 РОКУ

- **недотримання порядку використання пестицидів та агрохімікатів - у п'ятдесяти кратному розмірі мінімальної заробітної плати – 300 тис.грн**
- **у разі повторного вчинення будь-якого із порушень, зазначених у пунктах 1-11 частини першої цієї статті протягом трьох років – у подвійному розмірі штрафу, що передбачений за відповідне порушення;**
- **у разі систематичного вчинення (три і більше) будь-якого із порушень, зазначених у пунктах 1-11 частини першої цієї статті протягом п'яти років – у потрійному розмірі штрафу, що передбачений за відповідне порушення.**

Зі святом весни!

Агро
AGRO PRO
PRO

Надійний партнер аграрного бізнесу

Електронний кабінет передплатника
СКОРИСТАЙТЕСЬ!

Оптимізовані форми податкової на квітню
та декларації з ПДВ

Статутний (складеновий) капітал
фермерського господарства,
Зразок розділу статуту

Альтернативна енергетика,
Облік та оподаткування

Передплатник:

- подати на розгляд і провадити
необхідні заходи з метою набуття
результатів;
- на разі відмови ДПС, отримати право
на повноважні заходи контролю

Дисциплінарне стягнення
платильника

Оцінка впливу на довкілля
при збірці паливного
Зразок Повідомлення

Підтвердження статусу «динаміка»
Т/групи

www.agropro.club

Передплатний індекс – 97905

ДОДАТКОВІ СЕРВІСИ ДЛЯ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ

• ВЕБ-ПОРТАЛ WWW.AGROPRO.CLUB

• КОНСУЛЬТАЦІЙНА ЛІНІЯ

(068) 385-73-87

(099) 081-27-19

• СЕМІНАРИ

• ОНЛАЙН-ПРАКТИКУМИ

• АДВОКАТСЬКИЙ ДОЗОР (КОНСУЛЬТАЦІЇ)

ПРАКТИЧНИЙ ПОСІБНИК
для бухгалтерів, які ведуть все,
навіть кадровий облік!

- КОНСУЛЬТАЦІЇ
- РЕКОМЕНДАЦІЇ
- РОЗРАХУНКИ
- ЗРАЗКИ
- ПРИКЛАДИ
- АЛГОРИТМИ

Замовляйте за телефоном
+38 097 894 25 20

Агро **PRO** – ЄДИНЕ ПРАКТИЧНЕ ВИДАННЯ ДЛЯ КЕРІВНИКІВ АГРАРНОГО БІЗНЕСУ

ДЯКУЄМО ЗА УЧАСТЬ!

Запис вебінару буде доступний в особистому кабінеті
передплатника на сайті WWW.AGROPRO.CLUB

